

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI KOCAELİ ŞUBESİ
SEDAŞ YERALTI TRAFİKO MERKEZLERİNE İLİŞKİN RAPOR

1. Konu

SEDAŞ'ın 2012 yılı yatırım programı içerisinde yer alan, Kocaeli İli, İzmit İlçe Merkezi elektrik dağıtım şebekesi yenilenmesi projesi.

2. Kapsam

İzmit İlçesi mevcut dağıtım şebekesinin bir kısmının gerilim seviyesinin 15 kV'tan 34,5 kV'a dönüştürülerek, aynı zamanda şehrin merkezinde binaların altında tesis edilmiş mevcut trafoların kaldırılarak, yerlerine dört adet muhtelif güçte beton muhafazalı, kompakt tip, toprak kotu seviyesine kadar gömülü yer altı Transformatör Merkezi kurulması işinin incelenmesidir.

Odamızca SEDAŞ tarafından yapılan yatırım, kent menfaatleri bakımından olumlu bulunmuş ve bu görüşümüz basın yoluyla 20.09.2012 tarihinde kamuoyuna açıklanmıştır. Bu açıklamada; Odamızca SEDAŞ yetkilileri ile görüşüleceği, çalışmaların yerinde inceleneceği, takip edileceği ve rapor hazırlanacağı belirtilmiştir.

SEDAŞ yetkilileri ile yapılan görüşmede; mevcut şebekede 34,5/15 kV İndirici Merkezlerinin işletme-bakımında yaşanan aksaklıklar, bu aksaklıkların meydana getirdiği enerji kesintileri nedeniyle tüm sistemi 34,5 kV'a dönüştürmek, mevcut transformatör merkezlerinin yerlerinin yetersizliğinden dolayı, muhtelif güçte ve sayıda transformatör merkezlerinin kurulmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir. Bu amaçla Belediye tarafından üç adedi yürüyüş yolu üzerinde ve bir adedi de İnsan Hakları Parkı içerisinde olmak üzere toplam dört adet yer altı trafo merkezi yeri tahsis ettiği bilgisi verilmiştir.

3. Elde Edilen Bilgiler

EMO Kocaeli Şubesi Yönetim Kurulu'nun oluşturduğu komisyon tarafından görevlendirilen üyeler tesisleri yerinde incelemiş; aşağıdaki hususların gerekliliği tespit edilmiştir.

- 1- Yapılan yatırımın olumlu ve transformatör Merkezi olarak seçilen yerlerin uygun olduğu, ancak, günün büyük bir bölümünde insan yoğunluğu ve trafik akışı olması nedeniyle "**can ve mal güvenliğinin**" sağlanması için, Topraklama Yönetmeliği'ne uygun olarak, Koruma Topraklaması ile İşletme Topraklaması arası mesafenin sağlanması ve topraklama tesisinin yapılması,

- 2- Transformatör Merkezi üst bölümünün kaldırım seviyesinde olması nedeniyle aşırı yağışlarda **su baskını olmaması** için gerekli önlemlerin alınması,
- 3- Yer altı Alçak Gerilim – Yüksek Gerilim kablolarının diğer tesislerle (Doğalgaz, Telefon vb.) ilgili geçişlerinde **ek güvenlik önlemlerinin** alınması,
- 4- Transformatör merkezi içinde oluşabilecek **yangına** karşı Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik gereğince güvenlik önlemlerinin alınması,
- 5- Yangın esnasında açığa çıkacak basınç, duman ve zehirli gazların tahliyesi için havalandırma damperlerinin yapılması,
- 6- Transformatör güç tespiti hesaplanırken mevcut yapılaşmanın ve olası genişlemelerin dikkate alınması,
- 7- Transformatör merkezi içinde Kumanda bölümü ve Transformatör bölümlerinin, Yer altı OG/AG Dağıtım Transformatör Merkezleri Teknik Şartnamesi' ne ve ilgili yönetmeliklere uygun havalandırma, soğutma, yerleşim ve güvenlik mesafelerinin sağlanması,
- 8- Transformatör Yüksek Gerilim buşinglerinin plug-in başlık ile yapılması,
- 9- Transformatörde olabilecek yağ sızıntıları ve akıntıları için yağ toplama tavası ya da çukuru yapılması,
- 10- Yüksek Gerilim ve Alçak Gerilim kablo hatlarının tesisinde uygun yerleşimin ve izolasyon güvenlik mesafelerinin sağlanması,

4. Standart, Yönetmelik ve Şartnameler

Yeraltı Transformatör Merkezleri tasarım ve imalinde aşağıdaki yürürlükte olan yönetmelikler, Şartnameler uygulanmalı ve kullanılacak teçhizatlar Türk Standartlarının yürürlükteki en son baskılarına uygun olarak imal ve test edilmelidir.

- TEDAŞ MYD/2006-053 şartnamesi (Yer altı OG/AG Dağıtım Transformatör Merkezleri Teknik Şartnamesi)
- Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği
- Elektrik Tesislerinde Topraklama Yönetmeliği
- Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik
- Elektrik Dağıtım Tesisleri Genel Şartnamesi

5. Komisyon Değerlendirmesi

Bilindiği üzere EMO; TMMOB'a bağlı 24 odadan birisi olup, bir kamu kuruluşudur. Kuruluş amacında yer alan günün gereklerine, koşullarına ve olanaklarına uygun olarak üyelerinin sorunlarını çözmek için çalışmak, mesleğin üye, toplum ve ülke yararlarına göre uygulanması ve geliştirilmesi için gerekli çabaları göstermek, diğer meslek odaları, üyeleri ve halkla ilişkilerinde dürüstlüğü ve ahlaki korumak, uzmanlık

alanında ülke çıkarlarına uygun politikalar üreterek bunları savunmak, kamuoyu oluşturmak, ilgilileri uyarmak, kamunun ve ülkenin çıkarlarının sağlanmasında, yurdun doğal kaynaklarının bulunmasında, korunmasında ve işletilmesinde, kamu güvenliğinin sağlanmasında, tarımsal ve sınai üretimin artırılmasında, ülkenin sanatsal ve teknolojik kalkınmasında, vrenin korunmasında gerekli gördüğü tüm girişim ve etkinliklerde bulunmak Odamızın görevleri arasındadır.

Bu nedenlerle, SEDAŞ tarafından yapılan dört adet muhtelif güçte yer altı transformatör merkezi tesisi projesi, mesleğin ye, toplum ve ülke yararlarına göre uygulanması çerçevesinde incelenmiştir.

Elektrik enerjisinin üretiminde, iletiminde ve dağıtımında, enerjinin; kaliteli, güvenilir, sürekli ve verimli sunulmasının sağlanması gereklidir.

Elektrik tesislerinin sorunsuz ya da en az sorunla çalışabilmesi için proje aşamasından itibaren adım adım yerine getirilmesi gereken koşullar bulunmaktadır:

1. Tesislerin Elektrik Mühendisleri tarafından projelendirilmesi.
2. Tesislerin kurulmasında Elektrik Mühendisleri tarafından denetiminin yapılması.
3. Tesisin her aşamasında (Kurulması, bakım ve onarım, işletme) Standartlara uygun malzeme seçilmesi.
4. Tesislerin işletme, Bakım ve onarım denetiminin Elektrik Mühendisleri tarafından sağlanması.
5. işletme ve Bakım personellerinin eğitilmesi.

Yukarıda tespit edilen konularda yürürlükteki ilgili yönetmelikler dikkate alınarak Yeraltı Transformator Merkezi tesislerinin yapımı devam ettirilmeli ve tamamlanmalıdır.

Aksi takdirde enerjinin; kaliteli, güvenilir, sürekli ve verimli sunulmasının sağlanması söz konusu olmayacaktır.

Kamuoyuna arz ederiz.

**TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
KOCAELİ ŞUBESİ
YÖNETİM KURULU
31.10.2012**